

“တၢ်လၢတၢ်န့ၢ်တခါအံၤအခီပညီကအိၣ်ဒဲးလဲၣ်.”

န့ၣ်တၢ်သံကွၢ်ကအိၣ်ထီၣ်လၢပကီၢ်န့ၣ်လီၤ. အခီပညီ ပကထူးထီၣ်ဒဲးလဲၣ်. တၢ်စံးဆၢကအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ လံာ်စီဆ့ၣ်အပူၤန့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

“လံာ်န့ၣ်တြီ ၁၁:၁ - ဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်လၢန့ၣ်အတၢ်သန့ပသးဒီးတၢ်လၢ ပတထံၣ်ဘၣ်တဖၣ် အတၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ.”

မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်လၢပတထံၣ်ဘၣ်အိၣ်ဒဲးဘၣ်ဒီး အိၣ်ဒဲးတၢ်မ့ၢ်လၢလၢအကၢ် အကျၢၤ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အကၢ်အကျၢၤတခါလီၤ. ပကဟ့ၣ်တၢ်အဒိအတဲာ်လၢအမ့ၢ်, ကစၢ်ယွၤ လီၤ.

တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ပယုအိၣ်ဒီးပကထံၣ်ဘၣ်လၢကျဲသဘိလီၤ.

(၁) တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်

တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ်ဒဲးဘးဒီးတၢ်သံအပူၤအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတမံၤမံၤဒၣ်ဝဲလီၤ. လၢလံာ်စီဆ့ၣ်အပူၤန့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ,

“လံာ်ယီၤဟ့ၣ် ၃:၁၆ - အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤအဲၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတုၤ အဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အဖိခါ အိၣ်တဂၤဃီ, ဒ်သိး ကယံာ်ပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤအိၣ်တဂၤလၢလၢန့ၣ်, အသုတဟးဂီၤ တဂ့ၤဒီး, ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မူအထူအယိာ်လီၤ.”

(၂) တၢ်လၢတနံၤဘၣ်တနံၤအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်

တၢ်လၢတနံၤဘၣ်တနံၤအကီၢ်န့ၣ် ကအိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤ, တၢ်ဒိသဒါဒီးတၢ်ဆုၤပုၤဆူကျဲလၢအဂ့ၤအကီၢ် န့ၣ်ကအိၣ်ဒီးအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. လၢလံာ်စီဆ့ၣ်အပူၤ ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ -

“လံာ်မးသဲ ၆:၁၁ - ကိၣ်လၢတနံၤအကီၢ်တနံၤအကီၢ်န့ၣ် ဟ့ၣ်လီၤလၢပုၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤ အံၤတက့ၢ်.”

(၃) ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်

တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအကလုာ်ကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဘူၣ် တၢ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအိၣ်အါမးလီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအနာ်ခရံၣ်စ့ၢ်ကီးအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ် သီအါမးဒီးဘၣ်ဃးလၢပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အါဖုမးလီၤ.

တၢ်ဒ်အဖိခိၣ်အသိးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အိၣ်သၢမံၤဒီး ပုၤကညီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် သူဝဲဒၣ်တမံၤလၢလၢတနံၤ ဒီးတနံၤအကီၢ်လီၤ.

တၢ်စ့ၢ်တၢ်မာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အသီ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်လၢအဆုၤပုၤဆူ တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်လၢအတလီၤပလိာ်အသးတခါဒီးတခါလီၤ. ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်စီဆ့ၣ် လၢအမ့ၢ်,

လံာ်စီယူဒါ ၁:၂၀ - မ့မ့ာ်ပုလုလာတာ်အဲခဲအီသုဝဲသ့ခဲဒါ, သူဉ်လီသုသးလာသုတာ်နာ်စီဆုံကတာ် အဖီခိဉ်, ဒီးဘါထုကဖဉ်တာ်လာသးစီဆုံအပုလုသတးဒီး,-

မ့ာ်စ့ာ်ကီးလီ. တာ်အဝဲအံ့မ့ာ် တာ်စ့ာ်တာ်နာ်လာအစီဆုံလီ. ပုလုလာတာ်အဲခဲအီသုဝဲသ့ခဲဒါ, ဘဉ်ဃး လာတာ်နာ်ဒ်န့ဉ်သုနာ်ဟူစ့ာ်ကီးဒါ. ဘဉ်ဃးလာတာ်နာ်စီဆုံန့ဉ်မ့ာ်တာ်မနုၤတမံလဲဉ်. သူဉ်လီသုသးလာသု တာ်နာ် အဖီခိဉ်န့ဉ်မ့ာ်တာ်မနုၤလဲဉ်. ဘဉ်ဃးလာတာ်နာ်န့ဉ်ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ, -

“လံာ်စီယူဒါ ၁:၂၁ - ပုလုလာတာ်အဲခဲအီသုဝဲသ့ခဲဒါ, လာယဂုဉ်ကွဲးန့ဉ် သုသပုာ်တာ်လာတာ်အုဉ်က့ၤခိဉ်က့ၤလာ ပဒီးန့ဉ်သကိးအဂ့ၢ်အကျိၤန့ဉ်ဒီး, အလီၢ်အိဉ်လာ ယကကွဲးသဆဉ်ထီဉ်သုခံ, ဒ်သီးသုကဂုဉ်ကွဲးစားဒုးတာ်လာ တာ်နာ်လာတာ်ဟ့ဉ်လီလာပုၤ စီဆုံလာပုၤတဘျီန့ဉ်အဂီၢ်လီ.”

မ့ာ်စ့ာ်ကီးလီ. လာပကစာ်ယုဉ်ဂ္ၤအပိတာ်နာ်စီဆုံန့ဉ်ဘဉ်ဟ့ဉ်လီလာပုၤစီဆုံတဂၤလာပုၤတဘျီ န့ဉ်အဂီၢ်လီ. တာ်လာယုၤအဖီခိဉ်တဂၤအံၤန့ဉ် မ့ာ်အဟဲစိာ်တာ်မနုၤလာပကီလဲဉ်. ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ **လံာ်ယီဟာဉ် ၁:၁၇** န့ဉ်လီ.

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တာ်ဟ့ဉ်လီတာ်သိဉ်တာ်သိလာစီမိၤဂ္ၤအစုပုၤ, မ့မ့ာ်တာ်ဘျးတာ်ဖိဉ် ဒီးတာ်မ့ာ်တာ်တီန့ဉ်, အိဉ်ထီဉ်ဝဲလာယုဉ်ဂ္ၤခရံဉ်န့ဉ်လီ.”

လံာ်စီဆုံဖိတဆာအံၤစံးဘဉ်ပုၤ, တာ်နာ်စီဆုံအခိပညီန့ဉ်မ့ာ်ဝဲ, **“တာ်ဘျးတာ်ဖိဉ်ဒီးတာ်မ့ာ်တာ်တီ”** န့ဉ်လီ. လာကစာ်ယုဉ်ဂ္ၤအပိ, တာ်ဘျးတာ်ဖိဉ်ဒီးတာ်မ့ာ်တာ်တီအကလုာ်ကထါန့ဉ်အိဉ်ထီဉ်အသးဒ်လဲဉ်. ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ **လံာ်စုၤတြဲၤ ၁:၂** န့ဉ်လီ.

“လာနုၤကတာ်တဖဉ်အံၤ, ကတိၤတာ်ဒီးပုၤ, လာအဖီခိဉ်လာအပာ်အီလာ ပုၤန့ဉ်ဘဉ်သါတာ်ခဲလာဉ်, ဒီးတုဟီဉ်ခိဉ်စ့ာ်ကီးလာအီလီ.”

မ့ာ်စ့ာ်ကီးလီ. “တာ်ဘျးတာ်ဖိဉ်ဒီးတာ်မ့ာ်တာ်တီ” န့ဉ်မ့ာ်ဒဉ်ယုၤအလုာ်ကထါ (တာ်ကတိၤ) န့ဉ်လီ. ပကစာ်ယုဉ်ဂ္ၤစ့ာ်ကီးစံးကတိၤဒဉ်ဒ်သီးအပာ်ကစာ်ယုၤလီ.

“လံာ်ယီဟာဉ် ၃:၃၄ - အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပုလုလာယုၤမာလီၤအီတဂၤန့ဉ်, စံဉ်တဲၤတဲၤလီ ယုၤအကလုာ်အက ထါလီ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယုၤဟ့ဉ်အီလာသးန့ဉ်ဒီး တဟီဉ်နီဉ်ဘဉ်ဝဲ ဘဉ်.”

ပကထံဉ်ဘဉ်ထံထံဆးဆးလာ ပကစာ်ယုဉ်ဂ္ၤစံဉ်တဲၤတဲၤလီတာ်သ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်မ့ာ်ဒဉ်ယုၤအကလုာ် ကထါန့ဉ်လီ. ဘဉ်ဃးလာကစာ်ယုၤအကလုာ်ကထါသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်မ့ာ်တာ်မနုၤလဲဉ်. ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ, -

“လံာ်ယီဟာဉ် ၁၇:၁၇ - မၤစီဆုံအီလာနုၤတာ်မ့ာ်တာ်တီတက့ၢ်. နကလုာ်ကထါန့ဉ် မ့ာ်တာ်မ့ာ်တာ်တီလီ.”

“လံာ်တၢ်ကတိၤဒိ ၃၀:၆ – ပာ်ဖျိာ်တၢ်ဒီးအတၢ်ကတိၤတဂ့ၤ, ကသိာ်ဃီာ်ဘၣ်ဖုးန့ၤ, ဒီးတၢ်ကထံာ်န့ၤန့ၤလၢ ပုၤကတိၤတၢ်ကဘျးကဘျာ်လီၤ.”

လံာ်စီဆ့ၣ်ဖိတဆၢအံၤစံးဘၣ်ပုၤ, ပမ့ၢ်ပာ်ဖျိာ်အတၢ်ကတိၤန့ၣ်ကစၢ်ယွၤကသိာ်ဃီာ်ဘၣ်ဖုးပုၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤလၢအဆူၣ်ကတၢ်လီၤ.

ကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ဒီးစီဆ့ၣ်ဝဲလီၤ. ပဘၣ်ဟံးဃာ်အီၤဒီးမံပသုတဘၣ်ဟံးန့ၣ်ဒီးပာ်ဖျိာ်အီၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ပလီၤပသးလၢ အဆူၣ်ကတၢ်န့ၣ်ပထံာ်ဘၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ စီပိလူးစံးဘၣ်ပုၤဖဲ **လံာ်မၤတၢ် ၂၀:၂၇** န့ၣ်ဒိအံၤလီၤ.

“အဂ့ၢ်ဒိအံၤ, ယတဟးဆုးစံာ်တဲၤတဲၤလီၤသုလၢယွၤအတၢ်ကူၣ်တၢ်ဖးနီတမံၤဘၣ်.”

ပုၤမၤတၢ်ဖိစီပိလူးစံးဘၣ်ပုၤလၢ အဝဲစံာ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်ဘၣ်ဃးကစၢ်ယွၤတၢ်ဘၣ်အသးန့ၣ် တဟးဆုးဝဲလုတက့ၤဘၣ်. မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. တၢ်လၢကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိၤန့ၣ်ဖဲပစံာ်တဲၤတဲၤတၢ်အခါန့ၣ် ပတဘၣ်စံးဖဲပသးအ့ၣ်တဲာ်တၢ်တကးဘၣ်, တဘၣ်မ့ၢ်ပုၤအါဂၤလၢအသးကလီၤပလိာ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ကဘၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ဖဲဒၣ်ကစၢ်အသးအိၣ်အသိးလီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ တၢ်သံကွၢ်ကအိၣ်ထီၣ်တခါလၢအမ့ၢ်, “လံာ်စီဆ့ၣ်လၢအိၣ်လၢယစုပူၤတဘျာ်အံၤန့ၣ်, ပုၤဖျးစ့ၢ်ကိး, တၢ်ပာ်ဖျိာ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်အီၤစ့ၢ်ကိးခါ” န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်တခါအံၤန့ၣ်ပမ့ၢ်စံးဆၢဘၣ်အီၤန့ၣ် ပကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘျီဒိာ်မးလီၤ. ဘၣ်မနုၤအဃိလဲာ်န့ၣ်, ပကထံာ်ဘၣ်ဖဲ, လံာ်စီဆ့ၣ်အဆၢဖိခံၤလၢပုၤကွဲးက့ၤအီၤလၢ NIV န့ၣ်ပုၤထံာ်ဘၣ်တၢ်ကမူၤကမာ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်အဘၣ်လီၤ. မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ, လံာ်စီဆ့ၣ်လၢအိၣ်လၢယစုပူၤတဘျာ်အံၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်စဲကျဲးအီၤလၢ “လံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢစုအတၢ်ကွဲး” (Manuscripts) န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ “လံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢစုအတၢ်ကွဲး” န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲာ်.

လံာ်စီဆ့ၣ်တဘျာ်အံၤန့ၣ် တချုးလၢတၢ်ဘၣ်စဲကျဲးအီၤဒီးတထုးထီၣ်ရၤလီၤအီၤအခူအခါန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢ, မဲာ်တဲးလဲးအဖံးဒီးဂီၤဖံးအဖံးအဖိခိာ်ဒိလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ စုအတၢ်ကွဲးလီၤ. လံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအဖံးအဖိခိာ်အဃိ အိၣ်အနံာ် ၅၀ ဒီး ၆၀ အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လံာ်မဲာ်ဖျါတဖၣ်ဘူလီၤဘၣ်တစဲးတစဲးဒီးဟါမာ်ဘၣ်အသးလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ဖဲတချုးဟါမာ်ဘၣ်တၢ်လံအခါန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးက့ၤအီၤဆူဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအဖံးအသီလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ တၢ်ကျဲးစးတမံၤအံၤန့ၣ်ပဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒိာ်မးလီၤ.

တၢ်ကွဲးကူလံာ်စီဆ့ၣ်တဘျာ်အံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးကူအီၤအဘျီတဖၣ်အဘျီလၢ အနံာ် (၁၄၀၀) အပူၤလီၤ. တၢ်ကွဲးကူတၢ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢ “လံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢစုအတၢ်ကွဲး” ဒီးပမ့ၢ်ကိးအီၤလၢအဖျိာ်န့ၣ် “MSS” လီၤ. ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒိတၢ်တဲာ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ် – Syriac MSS, Vatican MSS, န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ် လံာ်စီဆ့ၣ်လၢအမ့ၢ် KJV အံၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်စဲကျဲးအီၤဖဲ ခရံာ်နံာ် ၁၆၁၁ န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးကူအီၤလၢ (၁၆) ယၤဖျိာ်နံာ်အပူၤလၢ “လံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢစုအတၢ်ကွဲး” န့ၣ်လီၤ. ဖဲခရံာ်အနံာ် ၁၉၄၀ အပူၤန့ၣ် ပုၤထံာ်န့ၣ်လံာ်စီဆ့ၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤဖဲ (၂) ယၤဖျိာ်နံာ် (မ့တမ့ၢ်) (၃) ယၤဖျိာ်နံာ်အပူၤလၢအမ့ၢ်, စုအတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဖဲ ပီာ်လဲာ်သံတဘျာ်အကပၤလၢအမ့ၢ် (Qumran Caves) ပုၤဒီးအံၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

**လံာ်စီဆုံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဘၣ်လၢအံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ အိၣ်အနံၣ် (၁၅၀၀)
အဘျဲၣ်အပူၤဘၣ်ဆၣ် တဟးဂီၤဘၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအီၤဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ.**

လံာ်စီဆုံလၢဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢ ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအဖံးဆူလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ် ပကိးဝဲလၢ “NIV” လီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆၢဖိလၢတၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါၣ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပမ့ၢ်ထီၣ်သတြီၤကွၢ်ဒီး “NIV” န့ၣ် ပဃုသ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံအဆၢဖိခံဆၢလၢ ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါၣ်ကမၣ်အီၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ် “**လံာ်မၢ်ကူ ၁၆:၉-၂၀, ဒီးလံာ်ယီၤဟၣ် ၇:၅၃-၈:၁၁**” သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်စီဆုံအဆၢဖိခံဆၢအံၤအဖိလၢ န့ၣ် “NIV” အလံာ်စီဆုံတခါကွဲးတၢ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဖုၣ်ဒ်သိးပုၤဖးတၢ်ဖိကသ့ၣ်ညါအဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိလံာ်စီဆုံတဘျဲၣ်လၢဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အီၤဆူပုၤကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျိၢ်န့ၣ် ပဘၣ် ထီၣ်သတြီၤကွၢ်ကျိၢ်တခါဒီးတခါန့ၣ်ဒီးပဘၣ်ဃုသ့ၣ်ညါလံာ်စီဆုံအဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ပဘၣ်ပလီၢ်ပသးလီၤ. တၢ်အရူ ဒိၣ်ကတၢ်လၢတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါဘၣ်လံာ်စီဆုံအဂ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်လံာ်စီဆုံခံဘျဲၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ဒ်အဖိလၢအသိးလီၤ.

- (1) The King James Version (KJV) (အဆိကတၢ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤ)
- (2) The New International Version (NIV) (ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢခံကတၢ်)

ကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထါန့ၣ် ပဘၣ်သ့ၣ်ညါအီၤထံထံဆးဆးအဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်မနုၤ အဃိလဲၣ်န့ၣ်, တၢ်လၢတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်လၢကစၢ်ယွၤဒုးသ့ၣ်ညါပုၤဘၣ်ဃးအတၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်လၢ “တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအစီအဆုံ” အဃိလီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျါၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအဆိကတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ဃုသ့ၣ်ညါ တၢ်ကွဲးဘၣ်အသးဖဲလံာ်စီဆုံသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိလၢလံာ်စီဆုံအပူၤပထံၣ်ဘၣ်, ပုၤဘျးရံၤဖိ သ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်မၤတၢ် ၁၇:၁၁ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးပုၤတဖၣ်န့ၣ်အသးဂ့ၤန့ၣ်ပုၤသးစးလနံၤဖိတက့ၢ်, ဒီးတူၢ်လိာ်တၢ်အကလုာ်အကထါလၢ အသ့ၣ်ဆူၣ်အသးဆူၣ်, ဒီးတၢ်န့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဒ်န့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်, ဃုကွၢ်တၢ်ကွဲးအသး, ထံထံဆးဆးသ့ၣ်တနံၤ လီၤ.”

မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ပုၤဘျးရံၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဟူဘၣ်ယွၤအကလုာ်ကထါဒီး တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ် န့ၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် ဃုကွၢ်ဝဲထံထံဆးဆးသ့ၣ်တနံၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးစီၤပီလူးအတၢ်စံၣ်တဲၤတဲ လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဃုသ့ၣ်ညါထံထံဆးဆးလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ စီၤပီလူးစံးအဝဲသ့ၣ်လၢ, ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အသးဂ့ၤဒိၣ်မးလီၤ.

ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီးပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအစီအဆုံန့ၣ်, ပကမ့ၢ်ဒ်သိး ပုၤဘျးရံၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ကမ့ၢ်စ့ၢ်ကီးယွၤအတၢ်ဘၣ်အသးလီၤ.

- တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအအိၣ်ဒီးပုၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်.
- မ့ၢ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဆုၣ်မ့ၢ်ဂီၤခါ. မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအစီအဆုံန့ၣ်ခါ.

ဘဉ်ဃးလၢတၢ်သံကွၢ်တခါအံၤန့ၣ် အရူဒိၣ်စ့ၢ်ကီးၤ၊ မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ၊ အရူဒိၣ်မးလီၤ၊ ဘဉ်မနုၤအဃိလဲၣ်န့ၣ်၊ မ့ၢ်လၢကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိအံၤ၊ မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဃိလီၤ။

တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်တခါန့ၣ် မ့တမ့ၢ်ဘဉ်လၢကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိန့ၣ် ကမ့ၢ်ဒဉ်တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤလၢအကမဉ်၊ ဒ်ပစံးတၢ်အသိးတဘဉ်ဃးဒီးကစၢ်ယွၤန့ၣ်ပထံၣ်ဘဉ်ဖဲ **၁ တံးမသုး ၄း၁** န့ၣ်လီၤ။

“ဘဉ်ဆဉ်ဒီးသးန့ၣ်စံးဝဲဒဉ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, လၢပုၤတနီၤနီၤအကဒံကါကွၢ်အသးလၢတၢ်န့ၣ်အပူၤလၢ ခံလၢလၢ်အဆၢကတီၢ်, ဒီးကန့ၣ်သးတဖၣ်လၢအလီၤတၢ်, ဒီးတၢ်ဝံတၢ်နါအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ,”

မ့ၢ်ဝဲလီၤ။ တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့တမ့ၢ်လၢလံာ်စီဆ့အတၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဘဉ်ဃးဒဉ်အသးဒီးမ့ၢ်ကီၤလုာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပထံၣ်ဘဉ်ဖဲ, **လံာ်ယီၤဟဉ် ၈း၄၄** န့ၣ်လီၤ။ ပမ့ၢ်ဖးဘဉ်ဒီးပကသ့ၣ်ညါဘဉ်လီၤ။

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ပနာ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်မးလီၤ။ ပအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်စီဆ့စ့ၢ်ကီးၤ။ မ့တမ့ၢ် ပတၢ်န့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒဉ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤလီၤၤ။

ဘဉ်ဃးလၢတၢ်ဂ့ၢ်တဘီအံၤ ပနာ်တၢ်ဒ်လဲၣ်.

- ၁. တၢ်သိၣ်တၢ်သီဘဉ်ဃးပုၤကညီနီၤသး - တၢ်လၢနီၤသးန့ၣ်သံတန့ၢ်, ဟးဂီၤတသ့န့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးၤ။ တၢ်လၢနီၤသးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်. ဘဉ်ဃးလၢနီၤသးအဂ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်မ့ၢ်ပထံၣ်ဘဉ်အီၤလၢလံာ်စီဆ့အပူၤစ့ၢ်ကီးၤ။
- ၂. တၢ်လၢလရၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ် - လၢပုၤဟ့ၣ်ဒုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကီးဝဲလၢ Yamalokaဒီးလၢလံာ်စီဆ့အပူၤတၢ်ကွဲးအသးလၢအမ့ၢ်လရၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးလိာ်အသးကစီဒီၤ။ လၢလရၢ်အပူၤတၢ်သံအိၣ်ၤ။ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘဉ်ဃးလၢလရၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်.
- ၃. ပုၤသၢဂၤတဂၤဃီဒီးကစၢ်ယွၤသၢဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ထဲတဂၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်. - တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပကနာ်ဟံၢ်အီၤဒ်လဲၣ်.
ကစၢ်ယွၤအံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဒိၣ်အယီၢ်စ့ၢ်ကီးၤ။
ဘဉ်ဃးဒီးယွၤဂ့ၢ်ပိညါန့ၣ်မ့ၢ်ပကနာ်ဟံၢ်အီၤဒ်လဲၣ်.
- ၄. တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်ခရံၣ်ဒီး ၆၆၆ - တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်ခရံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်မတၤတဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးပုၤတဂၤဃီစ့ၢ်ကီးၤ။
- ၅. လံာ်စီဆ့အလံာ်န့ၣ်လံာ်လါသ့ၣ်တဖၣ် - စးထီၣ်ဖဲစီၤအၤဒဉ်အစီၤဆူခဲကနံၣ်အံၤန့ၣ်အိၣ်လံပုၤန့ၣ်လဲၣ်. လၢဟီၣ်ခိၣ်တဘျုးအပူၤပုၤကညီသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်လံပုၤန့ၣ်လဲၣ်. ဒ်ပုၤကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့သ့ၣ်တဖၣ်စံးဝဲအသိး ပုၤကညီသ့ၣ်တဖၣ်အသးအိၣ်ဝဲအနံၣ်အကကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်အကကွဲးန့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးၤ။
- ၆. ပဒုၣ်ပဒါစၢတၢ် - အဝဲဒိၣ်တၢ်အလၢ်အါၤ။ အသးလၢအသံတသ့န့ၣ်အိၣ်ဒီးအီၤစ့ၢ်ကီးၤ။ အစီအကမီၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်.
- ၇. ပကစၢ်ကဟဲခံစုတစုအဂ့ၢ် - ဖဲပကစၢ်ကဟဲက့ၤခံစုတစုအခါ ပုၤကီးဂၤဒဲးကသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကီးၤ။
- ၈. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိာ်ပုၤဒီးအဒုဖိသ့ၣ်တဖၣ် - မ့ၢ်ကဲထီၣ်အသးဒ်လဲၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးပကစၢ်ယုၣ်ရူးခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်စ့ၢ်ကီးၤ။ (အူးဖူးစူး ၄း၃-၆) အတၢ်ကွဲးအသိး, နီၢ်တဂၤဃီ, ဒီးသးတဖျၢၣ်ဃီ, တၢ်မ့ၢ်လၢ်တမံၤဃီ, န့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးၤ။ ဒ်တၢ်စံးပာ်အသိးဘဉ်မနုၤတလီၤပလိာ်အသးန့ၣ်လဲၣ်.

၉. ကစာ်ယွၤအဘီအမုၢ်န့ၣ်မုၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ် - တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မုၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်မုၢ်တၢ်တီၢ်စ့ၢ်ကီးခါ. လၢဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤအသးကသ့စ့ၢ်ကီးခါ, မ့တမ့ၢ်ကအိၣ်ဒၣ်လၢမူခိၣ်လီၤခါ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကအိၣ်အါမံၤလၢပကမၤသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဖီခိၣ်အသး ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီသ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပနၢ်အီၤအခါ မ့ၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီးကစာ်ယွၤအတၢ်မၤလိာ်စ့ၢ်ကီးခါ. ပမ့ၢ်စံးဆၢလၢမ့ၢ်ဝဲလီၤန့ၣ်မုၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤတၢ်လီၤဆဲးစ့ၢ်ကီးခါ. ကဘၣ်မ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဝဲလီၤ.

ပတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မုၢ်ဒၣ်တၢ်န့ၣ်မုၢ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဂီၤခါ, မ့တမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအစီဆ့ၣ်ဝဲစ့ၢ်ကီးခါ.

ဘၣ်မနုၤအပီၤလဲၣ်န့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်စီယုၤဒၤ ၁:၂၀ န့ၣ်စံးဝဲဒ်အံၤလီၤ.

“မ့မ့ၢ်ပုၤလၢတၢ်အဲၣ်အီၤသ့ဝဲသ့ၣ်ဧာ, သ့ၣ်လီၤသ့သးလၢသ့တၢ်န့ၣ်စီဆ့ၣ် ကတၢ်အဖီခိၣ်, ဒီးဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢသးစီဆ့ၣ်အပူၤသတးဒီး”

လံာ်စီဆ့ၣ်ဖိတဆၢအံၤစံးဘၣ်ပုၤ ပကဘၣ်ဒိၣ်ထီၣ်တဆီဘၣ်တဆီလၢကစာ်ယွၤအကလုာ်ကထါဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ (တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ) န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဝဲလီၤ. ပမ့ၢ်ဃုသ့ၣ်ညါလံာ်စီဆ့ၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါကစာ်ယွၤန့ၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. တၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ဒၣ် **“သ့ၣ်လီၤသ့သးလၢတၢ်န့ၣ်”** အဂ့ၢ်လီၤ.

ကစာ်ယွၤစံးဘၣ်ပုၤဖဲ **လံာ်ယီၤဟၢၣ် ၈:၃၂** န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးသ့ကသ့ၣ်ညါတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီန့ၣ်ကမၤထူၣ်ဖျဲးသ့လီၤ.”

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. တၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ (အကလုာ်ကထါ) န့ၣ် မၤထူၣ်ဖျဲးပုၤလၢတၢ်ကမူၤကမၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်န့ၣ်ကလီကလီဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကမၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ဒီးပကလဲၤကဒီးဆူ, ကစာ်ယွၤအကလုာ်ကထါဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်, အတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်ဆိၣ်ဝါသ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ (၂တံၤမသး ၃:၁၆-၁၇) န့ၣ်လီၤ.

“ကယဲာ်တၢ်ကွဲးအသးခဲလၢာ်န့ၣ်, ကွဲးအသးလၢယွၤအသးစီဆ့ၣ်, ဒီးဂ့ၢ်လၢသိၣ်တၢ်သီတၢ်အဂီၢ်, လၢသိၣ် ဃီၣ်တၢ်အဂီၢ်, လၢဃၢၣ်လီၤတၢ်အဂီၢ်, လၢသိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ်လၢတၢ်တီတၢ်လီၤအပူၤအဂီၢ်, ဒ်သးယွၤအပူၤကညီ ကလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်, ဒီးကအိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသးလၢလၢပွဲၤပွဲၤ, လၢကယဲာ်တၢ်မၤဂ့ၢ်တမံၤလၢလၢအဂီၢ်လီၤ.”

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. ပမ့ၢ်ဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ဒီးပတၢ်သ့ၣ်ညါမ့ၢ်အိၣ်ဝဲဒီးလံာ်စီဆ့ၣ်တဘျီအံၤန့ၣ် ကကဲထီၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်လၢပဂီၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.

- * တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပဘၣ်စံးကတီၤ - တၢ်သိၣ်လိအဟဲလၢလံာ်စီဆ့ၣ်အပူၤလၢအမ့ၢ်တၢ်မၤလိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး အတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်
- * တဲာ်လီၤကျဲၤလီၤလိာ်သ့တၢ်သရူးတၢ်ကမၢ်သကိးသကိး - မၤကပီၤထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအကမၢ်ဒီးတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကမၢ်တဖၣ်န့ၣ် ပဘၣ်တဲာ်လီၤကျဲၤလီၤလိာ်ပသးအဂ့ၢ်.
- * ပဘၣ်မၤတၢ်တီတီလီၤလီၤ - ပဘၣ်ပာ်ဖျါတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘၣ်ဃး တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်သိၣ်လိလၢအဘၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်.

* စံဉ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ် - ဘဉ်ဃးဒီးသးသမူအတၢ်ဘဉ်ထွဲဒီးပဘဉ်သဆဉ်ထီဉ်ပှၤ အခံဘဉ်ဃးသးသမူအကျဲသ့ဉ်တဖဉ်အဂ့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ်လၢအဖီခိဉ်န့ဉ်ပသ့ဉ်ညါန့ၢ်ပၢ်ဒီးပအိဉ်မူလၢအဂ့ၢ်ဘဉ်ဆဉ်, ပဝဲ ခရံဉ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ်ဘဉ်မနုၤ အတၢ်လီၤပတီၢ်အိဉ်အါမးလၢ, တၢ်သ့ဉ်ညါလံာ်စီဆ့ဒီးတၢ်စ့ၢ် တၢ်န့ၢ်လၢအစီဆ့သ့ဉ်တဖဉ် အဖီခိဉ်န့ဉ် ဘဉ်မနုၤလဲဉ်.

ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်န့ဉ် ပမ့ၢ်ဃုသ့ဉ်ညါဘဉ်ဆူခံခါတခါန့ဉ် ပကထံဉ်န့ၢ်ဘဉ်တၢ်စံးဆၢလီၤ. လၢခံကတၢ်ပကအိဉ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တခါဒီး ပကမၤကတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ် (၁) တခါန့ဉ်လီၤ. တၢ်ဃုသ့ဉ်ညါလံာ်စီဆ့အဂ့ၢ်ဒီး တၢ်ဘါထုကဖဉ်တၢ်န့ဉ်အရ့ဒိဉ်ကတၢ်န့ဉ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲဉ်. တၢ်စံးဆၢကအိဉ်ဖဲ **လံာ်စီယုဒၤ ၁:၂၀** န့ဉ်လီၤ.

“မ့မ့ၢ်ပှၤလၢတၢ်အဲဉ်အီၤသ့ဉ်သုဇၢ, သ့ဉ်လီၤသုသးလၢသုတၢ်န့ၢ်စီဆ့ ကတၢ်အဖီခိဉ်, ဒီးဘါထုကဖဉ်တၢ်လၢသးစီဆ့အပူၤသတးဒီး”,

ပထံဉ်ဘဉ်လီၤ. တၢ်အရ့ဒိဉ်ကတၢ်န့ဉ်မ့ၢ်ဒဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢအမ့ၢ်ပဘဉ်ဃုသ့ဉ်ညါလံာ် စီဆ့ဝံမး, ပဘဉ်ဘါထုကဖဉ်တၢ်လၢသးစီဆ့အပူၤန့ဉ်မ့ၢ် တၢ်ခံခါတခါလီၤ.

မ့ၢ်မဆါတနံညါအံၤ, တၢ်ရဲဉ်လီၤကျဲလီၤလၢအရ့ဒိဉ်ကတၢ်တခါအံၤ ဘဉ်မနုၤဘဉ်တၢ်ဆီတလဲကွံာ် အီၤလဲဉ်န့ဉ်မ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်တခါလီၤ.

မ့ၢ်မဆါတနံညါအံၤ, ပှၤခရံဉ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ်ဘဉ်မနုၤတဟ့ဉ်လီၤအတၢ်ဆၢကတီၢ်ဆူ တၢ်လၢအရ့ဒိဉ် ကတၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဃုသ့ဉ်ညါလံာ်စီဆ့တဘျီအံၤန့ဉ်လဲဉ်.

တၢ်စံးဆၢန့ဉ်ကဟဲဝဲလၢ တၢ်မၤလိလၢခံတခါန့ဉ်လီၤ.

လၢခရံဉ်မံၤအဃိ

အဉ်မ့ၢ်,